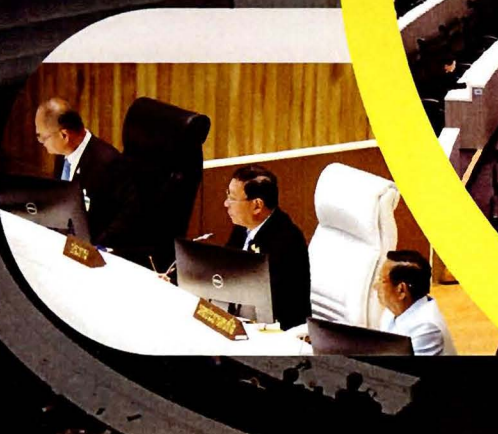

กระบวนการเสนอความเห็นทางกฎหมาย
กรณีที่มีผู้เสนอความเห็น
เกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติ
เพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา

พระราชบัญญัติ

องค์ความรู้สำนักงานประธานวุฒิสภา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

สรุปสาระสำคัญ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนในกระบวนการนิติบัญญัติ กล่าวคือ มาตรา ๗๗ วรรคสอง กำหนดให้ก่อนการตรากฎหมายทุกระดับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน ซึ่งหนังสือที่ส่วนราชการและภาคประชาชนกราบเรียน ประธานวุฒิสภา เพื่อเสนอความเห็นเกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพื่อให้กระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง

สำนักงานประธานวุฒิสภา มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของประธานวุฒิสภา และรองประธานวุฒิสภา ในการรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ กลับกรองเรื่อง รวมทั้งเสนอความเห็นเรื่องต่างๆ ตามที่ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา และคณะกรรมการที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ ภายในสำนักงานประธานวุฒิสภามีแนวทางปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สำนักงานประธานวุฒิสภาจึงรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่มาจัดทำเป็นคู่มือกระบวนการเสนอความเห็นทางกฎหมายกรณีที่มีผู้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติ เพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. ขั้นตอนการลงทะเบียนรับหนังสือ โดยหนังสือเสนอความเห็นที่เสนอต่อประธานวุฒิสภา จะลงทะเบียนเข้าสู่ระบบสารบรรณของสำนักบริหารงานกลาง แล้วส่งต่อมายังสำนักงานประธานวุฒิสภา

๒. ขั้นตอนการทำบันทึกเสนอความเห็น โดยนิติกรจะดำเนินการกลับกรองและเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา ในขั้นตอนนี้มีรายละเอียดประกอบด้วย

๒.๑ ตรวจสอบเนื้อหาของหนังสือเสนอความเห็น

๒.๑.๑ ตรวจสอบเนื้อหาของหนังสือเสนอความเห็นซึ่งบางกรณีมีลักษณะที่ไม่ต้องจัดทำบันทึกเสนอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อพิจารณา เช่น เป็นบัตรสนเท่ห์ จดหมายเปิดผนึกหรือเรื่องที่มีผู้เสนอความเห็นมีส่วนได้เสียโดยตรงแต่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อ หรือมีสาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงไม่เพียงพอที่จะเข้าใจได้ตามสมควร

ข

๒.๑.๒ ตรวจสอบสถานะของร่างพระราชบัญญัติว่าอยู่ในขั้นตอนใด คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วหรือไม่ และร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาหรือไม่

๒.๑.๔ ตรวจสอบข้อมูลว่าผู้เสนอความเห็นได้เคยเสนอเรื่องลักษณะเดียวกันนี้ กราบเรียน ประธานวุฒิสภาแล้วหรือไม่

๒.๑.๕ ประสานงานไปยังฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานข้อมูลว่าผู้เสนอความเห็นได้ส่งเรื่องลักษณะเดียวกันนี้ต่อคณะกรรมการแล้วหรือไม่

๒.๒ ตรวจสอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องตรวจสอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาหรือไม่

๒.๓ การจัดทำบันทึกเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา

๒.๓.๑ กรณีเป็นหนังสือเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่ยังไม่เข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องตรวจสอบว่าหน่วยงานใดเป็นผู้จัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และร่างพระราชบัญญัติอยู่ในขั้นตอนใด มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้วหรือไม่ และคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วหรือไม่

๒.๓.๒ กรณีเป็นหนังสือเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของวุฒิสภา นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องตรวจสอบข้อมูลกับฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการว่าผู้เสนอความเห็นได้เสนอเรื่องลักษณะเดียวกันนี้ไปยังคณะกรรมการแล้วหรือไม่ จากนั้นจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อพิจารณาส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการที่มีหน้าที่ และอำนาจเพื่อเป็นพิจารณาต่อไป

๒.๓.๓ กรณีเป็นหนังสือเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๓ แล้ว ถือว่าเรื่องเสนอความเห็นนั้นเป็นเรื่องที่วุฒิสภาได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อพิจารณายุติเรื่อง

๒.๓.๔ กรณีเป็นเรื่องเสนอความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย หรือเรื่องอื่นๆ หากเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการใดของวุฒิสภาให้จัดทำบันทึกเสนอความเห็นเพื่อส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการนั้นๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๒.๓.๕ กรณีหนังสือเสนอความเห็นนั้นเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ให้จัดทำบันทึกเสนอเลขานุการวุฒิสภาเพื่อพิจารณาส่งไปเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๖ กรณีหนังสือเสนอความเห็นเป็นเรื่องที่ไม่ต้องพิจารณาจัดทำบันทึกเสนอต่อประธานวุฒิสภา เช่น บัตรสนเท่ห์ จดหมายเปิดผนึก หรือหนังสือเสนอความเห็นมีรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะเข้าใจได้ตามสมควร นิติกรเจ้าของเรื่องจะจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณายุติเรื่อง

ค

๓. ขั้นตอนการจัดทำบันทึกส่งไปเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อประธานวุฒิสภาหรือเลขาธิการวุฒิสภาพิจารณาหนังสือเสนอความเห็นแล้ว ให้ส่งเรื่องไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้น นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำหนังสือตามคำริของประธานวุฒิสภาหรือเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ขั้นตอนการจัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณา

เมื่อประธานวุฒิสภาพิจารณาหนังสือเสนอความเห็นแล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้เสนอความเห็น เพื่อทราบต่อไป

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่ง และงานอื่นๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด โดยภารกิจที่สำคัญในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ คือ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งมาตรา ๓๗ วรรคสอง กำหนดให้ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้าน และเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน

สำนักงานประธานวุฒิสภา มีหน้าที่ในการศึกษา ค้นคว้า สนับสนุนข้อมูลวิชาการให้กับประธานวุฒิสภา โดยเฉพาะการพิจารณาหนังสือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยนิติกรของสำนักงานประธานวุฒิสภาคต้องรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ กลั่นกรองเรื่องเสนอความเห็น ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ สำนักงานประธานวุฒิสภา จึงเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานกระบวนการจัดทำบันทึกเสนอความเห็นทางกฎหมาย กรณีที่มีผู้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติเพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา

ดังนั้น การมีคู่มือการปฏิบัติงาน “กระบวนการเสนอความเห็นทางกฎหมาย กรณีที่มีผู้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติ เพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา” จะเป็นองค์ความรู้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ให้กับนิติกรที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งนิติกรที่ได้รับการบรรจุใหม่ให้สามารถศึกษาเพื่อทราบขั้นตอนในการจัดทำบันทึกเสนอความเห็นทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความเป็นเลิศ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานประธานวุฒิสภาโดยรวม

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
สรุปสาระสำคัญ	ก
คำนำ	จ
บทที่ ๑ หลักการและเหตุผล	๑
การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	๒
การตราพระราชบัญญัติ	๓
การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติ	๗
การอนุมัติพระราชกำหนด	๙
บทที่ ๒ กระบวนการเสนอความเห็นทางกฎหมาย กรณีที่มีผู้เสนอความเห็น กรณีที่มีผู้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติ เพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา	๑๑
ภาคผนวก	๒๑
ก คำสั่งสำนักงานประธานวุฒิสภา เรื่อง ยกเลิกและแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา	
ข บันทึกเสนอความเห็น เรื่อง ขอให้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา ความชอบของร่างกฎหมายและกฎหมาย	
ค บันทึกเสนอความเห็น เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติขอคัดค้าน ร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้า จากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ.	

บทที่ ๑

หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๙ กำหนดให้รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๕๐๐ คน และให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิก ๒ ช่วงเวลา กล่าวคือ ช่วงที่ ๑ ซึ่งเป็นไปตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้วุฒิสภามีสมาชิกจำนวน ๒๕๐ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ถวายคำแนะนำโดยมาจากการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งจำนวน ๕๐ คน และมาจากการคัดเลือกของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๑๙๔ คน รวมกับผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ส่วนในช่วงที่ ๒ คือ เมื่อพ้นระยะเวลา ๕ ปีนับแต่วันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งดังกล่าวแล้วให้วุฒิสภามีจำนวน ๒๐๐ คน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนในกระบวนการนิติบัญญัติ คือ มาตรา ๗๗ วรรคสอง กำหนดให้ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

ดังนั้น หนังสือที่ส่วนราชการและภาคประชาชนกราบเรียน ประธานวุฒิสภา เพื่อเสนอความเห็นเกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เนื่องจากหนังสือดังกล่าวบางฉบับเป็นการเสนอความเห็นจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง ซึ่งสำนักงานประธานวุฒิสภามีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของประธานวุฒิสภา และรองประธานวุฒิสภา ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา เรื่อง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดหน้าที่และอำนาจของกลุ่มงานนโยบายและข้อมูลไว้หลายประการ โดยหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง ก็คือ การรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ ถิ่นกรองเรื่องรวมทั้งเสนอความเห็นเรื่องต่างๆ ตามที่ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา และคณะกรรมการที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย

LIRT

สำหรับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะมีกระบวนการพิจารณาแบ่งออกเป็นสามวาระ กล่าวคือ การพิจารณาในวาระที่หนึ่งเป็นการพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น หรือไม่ การพิจารณาในวาระที่สอง เป็นขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ และขั้นการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราของที่ประชุมวุฒิสภา และการพิจารณาในวาระที่สาม เพื่อให้ที่ ประชุมสภาลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย หรือไม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่รัฐธรรมนูญให้ตราขึ้น เพื่อขยายความ เพิ่มเติมจากหลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญให้มีความชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๐ ฉบับ ดังนี้

- (๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
- (๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
- (๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๗) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๘) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
- (๙) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมือง

- (๑๐) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

(๑) คณะรัฐมนตรี โดยข้อเสนอแนะของศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๑. การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้เสนอต่อรัฐสภา และให้รัฐสภา ประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในเวลา ๑๘๐ วัน โดยการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของรัฐสภา ถ้าที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ารัฐสภาให้ความเห็นชอบตามร่างที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอแล้วแต่กรณี

๒. ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้รัฐสภาส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไปยังศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความเห็น

๒.๑ กรณีที่ศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง ไม่มีข้อทักท้วงภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างดังกล่าว ให้รัฐสภาดำเนินการต่อไป

๒.๒ กรณีที่ศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้ ให้เสนอความเห็นไปยังรัฐสภาและให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในการนี้ ให้รัฐสภามีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอของศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระตามที่เห็นสมควรได้ และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้รัฐสภาดำเนินการต่อไป

๓. ให้รัฐสภาส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาให้นายกรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรีต้องรอไว้ ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจากรัฐสภา หากไม่มีกรณีการส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย

๔. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย และพระราชทานคืนมายังรัฐสภา หรือเมื่อพ้น ๙๐ วัน แล้วมิได้พระราชทานคืนมา รัฐสภาจะต้องปรึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นใหม่ ถ้ารัฐสภามีมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนมาภายใน ๓๐ วัน ให้นายกรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว

๑.๒ การตราพระราชบัญญัติ

ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติ

(๑) คณะรัฐมนตรี

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน

(๓) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

การเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร
- (๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน
- (๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน การใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ
- (๔) เงินตรา

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

กระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร^๑

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะต้องเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาเป็น ๓ วาระ ดังนี้

วาระที่ ๑ เป็นการพิจารณาหลักการทั่วไปของร่างพระราชบัญญัติว่าสมควรจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและการลงมติดังกล่าว สภาผู้แทนราษฎรจะให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่สภามีมติ

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอ และในขั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินแต่สภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติม และประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งระงับการพิจารณาไว้ก่อน และภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่มติดังกล่าว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย ถ้าที่ประชุมร่วมกันวินิจฉัยว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรอง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไข เพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่ ๒ แต่ถ้าสภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใด ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

วาระที่ ๒ เป็นการพิจารณาในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติโดยอาจพิจารณาคณะกรรมการที่สภาตั้งหรือคณะกรรมการเต็มสภาก็ได้ ซึ่งตามปกติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

^๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,ระบบงานรัฐสภา ๒๕๕๕ น.๗๙-๘๗

จะพิจารณาโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง ส่วนการพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาจะกระทำได้อีกเมื่อ คณะรัฐมนตรีร้องขอหรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน และที่ประชุมอนุมัติ

ก) คณะกรรมาธิการที่สภาตั้ง ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาผู้แทนราษฎรจะให้คณะกรรมการสามัญ หรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ ซึ่งการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น ถ้าสมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติลงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนด ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติ สำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น โดยที่การแปรญัตติปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และการแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๑๐๕ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นตั้งกล่าวมาถึง สภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎร ได้ให้ความเห็นชอบ และให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา ซึ่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณดังกล่าว นั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลด หรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสงฆ์ใช้ต้นเงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิม และการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุ ว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับ คำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติหรือมีการสงวนความเห็นของ กรรมาธิการก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือ ข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติหรือที่กรรมาธิการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข) กรรมาธิการเต็มสภา ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรมิได้ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการและประธาน ของที่ประชุมเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยคณะกรรมการเต็มสภา เป็นการพิจารณาชั้นคณะกรรมการและการพิจารณาของสภาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมารวมกันไป ทั้งนี้ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

โดยกรรมาธิการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ไว้

วาระที่ ๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๓ จะไม่มีการอภิปราย และให้ที่ประชุมลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ในกรณีที่สภาลงมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป แต่ในกรณีที่สภามีมติให้ความเห็นชอบ ให้ประธานสภาดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภาต่อไป

หากร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่เห็นชอบเป็นร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และคะแนนที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้ง หากรัฐสภามีมติเห็นชอบให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอประกอบกันเป็นคณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภารายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้วต่อรัฐสภา หากรัฐสภามีมติเห็นชอบให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยต่อไป แต่ถ้ารัฐสภาไม่ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา

๑) วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้ว และเสนอมายังวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภาจะต้องพิจารณาเป็น ๓ วาระ โดยวุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน แต่ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งต้องไม่เกิน ๓๐ วัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา ระยะเวลาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

๒) กรณีที่วุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้แก่นายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติแล้วให้รอไว้ ๕ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา หากไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน ร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์ภายใน ๒๐ วันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

๓) ถ้าวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

๔) ถ้าวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติตามที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้แก่นายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติแล้วให้รอไว้ ๕ วันนับแต่วันที่ได้รับ

ร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา หากไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน ร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์ภายใน ๒๐ วันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

๕) ถ้าเป็นกรณีอื่น ให้แต่ละสภาตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ มีจำนวนเท่ากันตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนดประกอบเป็นคณะกรรมการพิจารณาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองต่างเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้ว ให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนให้นายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติแล้วให้รอไว้ ๕ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา หากไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน ร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์ภายใน ๒๐ วันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย ไม่ว่าจะอีกสภาหนึ่งจะได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้วหรือไม่ ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน

๖) ถ้าวุฒิสภาไม่ส่งร่างพระราชบัญญัติคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลาตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนให้นายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติแล้วให้รอไว้ ๕ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา หากไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน ร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์ภายใน ๒๐ วันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

๑.๓ การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติ

๑.๓.๑ การตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อรัฐสภามีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้หรือไม่ ^๒

รัฐธรรมนูญได้บัญญัติกระบวนการตราพระราชบัญญัติว่าต้องเริ่มต้นเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อน เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไปยังวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ อย่างไรก็ตามในขั้นตอนการพิจารณาของวุฒิสภา หากวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรให้ถือว่าวุฒิสภาได้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อนและส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร หรือหากวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินั้น แต่สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขและต่อมาได้มีการตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อพิจารณาแล้ว แต่สภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วยกับร่างของคณะกรรมการร่วมกัน ในกรณีนี้ก็ถือว่ามีกรยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อนเช่นกัน และระหว่างที่มีการยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้น สภาผู้แทนราษฎรจะยกร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิจารณาได้ก็ต่อเมื่อพ้นระยะเวลา ๑๘๐ วัน เว้นแต่จะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สภาผู้แทนราษฎรสามารถยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ก็ต่อเมื่อพ้นระยะเวลา ๑๐ วัน ดังนั้น

^๒ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ น.๑๐-๑๑

ในระหว่างที่มีการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติ ห้ามมิให้คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ กรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอหรือส่งให้พิจารณานั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

๑.๓.๒ การตรวจสอบก่อนที่พระราชบัญญัติจะใช้บังคับ

ร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย หรือร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาลงมติยืนยันและก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่งนั้น ถ้า

(๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(๒) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้ส่งความเห็นเช่นว่านั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยมิได้

กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่ข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้นไม่เป็นสาระสำคัญ ให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป และให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

๑.๓.๓ การตรวจสอบภายหลังที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีการเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ ๓ กรณี คือ

๑. การตรวจสอบว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๒ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความในคดีนั้นโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่นั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นดังกล่าวไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องเป็นกรณีที่มีคดีเกิดขึ้นในศาลก่อน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือศาลทหาร หรือศาลอื่น และไม่ว่าคดีจะอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นศาลใดก็ตาม

สำหรับบทบัญญัติที่ศาลจะส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย หมายถึงกฎหมายระดับพระราชบัญญัติซึ่งตราขึ้นโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติหรือรัฐสภา หรือกฎหมายที่ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ เช่น พระราชกำหนดที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติจากรัฐสภาแล้ว เป็นต้น

๒. การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓๑ (๑) เป็นกรณีที่มีผู้ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจพิจารณาและเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๓. การตรวจสอบคำร้องของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ กรณีที่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ กำหนดให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญพร้อมด้วยความเห็นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง และให้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายใน ๑๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้อง หรือไม่ยื่นคำร้องภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

๑.๔ การอนุมัติพระราชกำหนด

พระราชกำหนด คือกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นให้ใช้บังคับเช่นพระราชบัญญัติ โดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี แล้วนำเสนอให้รัฐสภาพิจารณาอนุมัติ

๑.๔.๑ ประเภทของพระราชกำหนด

๑. พระราชกำหนดทั่วไป เป็นพระราชกำหนดที่คณะรัฐมนตรีประกาศใช้เมื่อเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัย

ของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ

๒. พระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรา เป็นพระราชกำหนดที่ตราขึ้นกรณี ที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ามีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตราซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณา โดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน

๑.๔.๒ ผลของการอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด

๑.) กรณีไม่อนุมัติพระราชกำหนด ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติหรือสภาผู้แทนราษฎร อนุมัติแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อ กิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น หากพระราชกำหนดดังกล่าวมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดและพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่ง กฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก มีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนด นั้นมีผล

๒.) กรณีอนุมัติพระราชกำหนด ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

๑.๔.๓ การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนด

ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิ เข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามเงื่อนไขว่าเป็น การตราขึ้นเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคง ในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ และให้ประธานแห่งสภานั้นส่งความเห็นไปยัง ศาลรัฐธรรมนูญภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นเพื่อวินิจฉัย และให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้น ไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญต้องมีคำวินิจฉัยภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้แจ้ง คำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดใด ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลใช้บังคับมาแต่ต้น คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนด ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

บทที่ ๒

กระบวนการเสนอความเห็นทางกฎหมาย กรณีที่มีผู้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติ เพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา

การดำเนินการในภารกิจอันเกี่ยวเนื่องกับการตรากฎหมายของวุฒิสภานั้น ได้มีประชาชน องค์กรและตลอดจนภาคส่วนต่างๆ ได้เสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติ ดังนั้น กลุ่มงานนโยบายและ ข้อมูล สำนักงานประธานวุฒิสภา จึงได้รวบรวมข้อมูลการเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติต่างๆ โดยวิเคราะห์ กลั่นกรองข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นในการดำเนินการจัดทำบันทึกเสนอความเห็น ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เสนอเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีเรื่องที่ไม่ต้องพิจารณาจัดทำบันทึกเสนอความเห็นต่อประธานสภาวุฒิสภา ได้แก่ หนังสือเสนอความเห็นที่มีรายละเอียดไม่เพียงพอและไม่สามารถติดต่อข้อมูลเพิ่มเติมได้ หรือเป็นหนังสือ เข้าข่ายเป็นบัตรสนเท่ห์ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณายุติเรื่อง

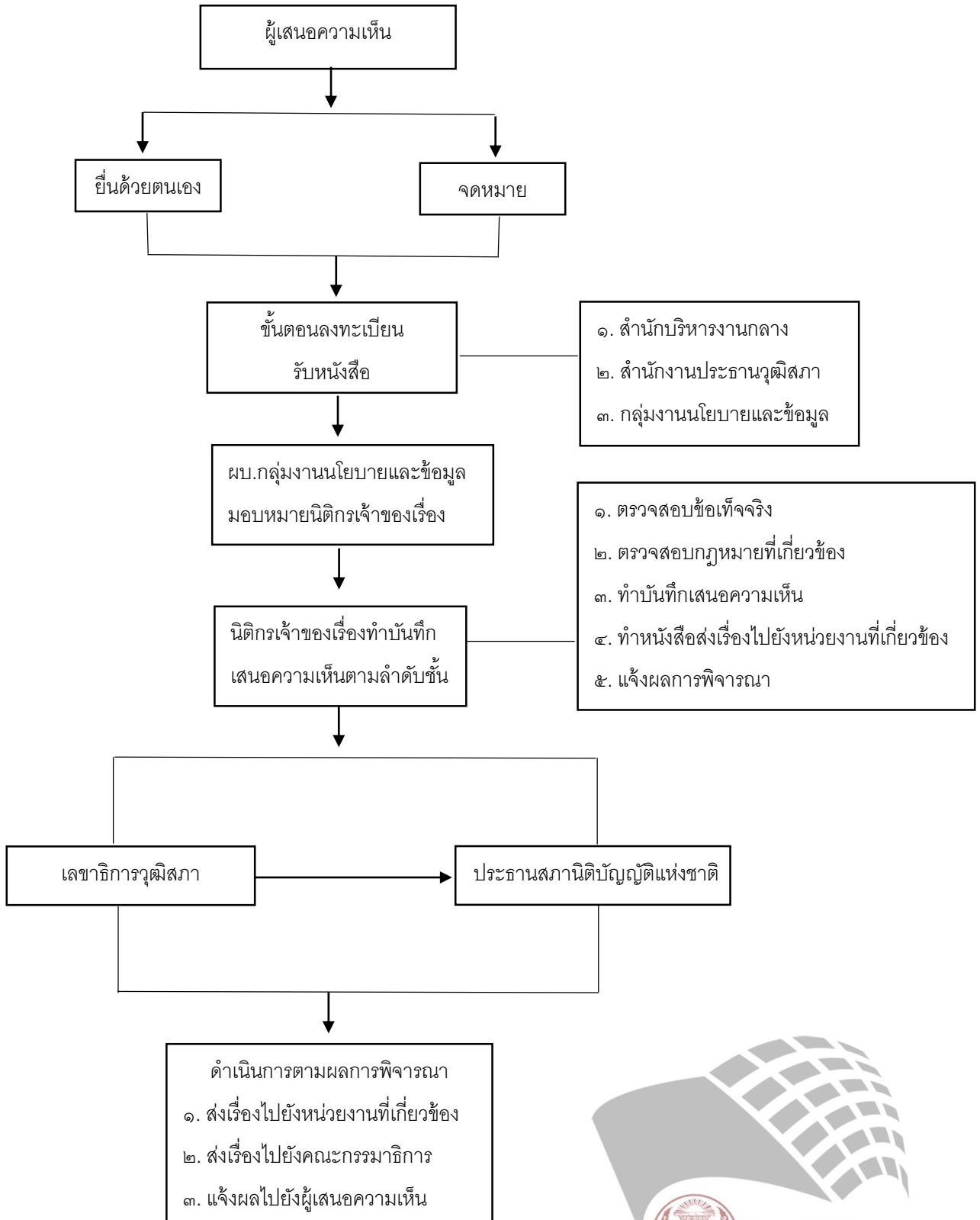
๒. กรณีเรื่องเสนอความเห็นเกี่ยวกับการตรากฎหมาย การแก้ไขกฎหมาย และอื่นๆ นิติกร เจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์ กลั่นกรองเรื่อง และจัดทำบันทึกเสนอ ความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เสนอเลขาธิการวุฒิสภา พิจารณานำกราบเรียนประธานวุฒิสภา

สำหรับหนังสือเสนอความเห็นที่ต้องจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นนั้น การดำเนินการมี ๒ รูปแบบ กล่าวคือ

๒.๑ หนังสือเสนอความเห็นที่ต้องจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เสนอเลขาธิการ วุฒิสภา พิจารณานำกราบเรียนประธานวุฒิสภา เป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของประธานวุฒิสภา ที่จะเป็นผู้พิจารณา

๒.๒ หนังสือเสนอความเห็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา นิติกรเจ้าของ เรื่องจะต้องจัดทำบันทึกเสนอเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อพิจารณาส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือมีหนังสือ แจ้งผู้เสนอความเห็น

แผนผังขั้นตอนการการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

การปฏิบัติหน้าที่ของนิติกรในการดำเนินการเกี่ยวกับการกลั่นกรองและเสนอความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา กรณีที่มีผู้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการตราร่างพระราชบัญญัติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ขั้นตอนการลงทะเบียนรับหนังสือ หนังสือเสนอความเห็นที่เสนอต่อประธานวุฒิสภา จะลงทะเบียนเข้าสู่ระบบสารบรรณของสำนักบริหารงานกลาง แล้วส่งต่อมายังสำนักงานประธานวุฒิสภา โดยกลุ่มบริหารทั่วไปจะลงในระบบรับหนังสือของสำนักงานประธานวุฒิสภา และส่งเรื่องต่อมายังกลุ่มงานนโยบายและข้อมูล เพื่อลงทะเบียนในระบบหนังสือเสนอความเห็นของกลุ่มงานนโยบายและข้อมูล

๒. ขั้นตอนการทํำบันทึกเสนอความเห็น การปฏิบัติหน้าที่ของนิติกรในการดำเนินการ กลั่นกรองและเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา มีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ ตรวจสอบเนื้อหาของหนังสือเสนอความเห็น

๒.๑.๑ ตรวจสอบเนื้อหาของหนังสือเสนอความเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะที่อาจ ไม่ต้องจัดทำบันทึกเสนอต่อประธานวุฒิสภาหรือไม่ เช่น เป็นบัตรสนเท่ห์ จดหมายเปิดผนึกหรือเรื่องที่ผู้เสนอ ความเห็นมีส่วนได้เสียโดยตรงแต่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อ หรือมีสาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงไม่เพียงพอ ที่จะเข้าใจได้ตามสมควร

๒.๑.๒ ตรวจสอบสาระสำคัญของหนังสือเสนอความเห็นว่าหนังสือดังกล่าวเสนอ ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องใด หากเป็นการเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจะต้องดำเนินการ ตรวจสอบสถานะของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวว่าอยู่ในขั้นตอนใด คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วหรือไม่ และร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาหรือไม่

๒.๑.๓ ตรวจสอบข้อมูลว่าผู้เสนอความเห็นได้เคยเสนอเรื่องลักษณะเดียวกันนี้ กราบเรียน ประธานวุฒิสภาแล้วหรือไม่

๒.๑.๔ ประสานงานไปยังฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อประสาน ข้อมูลว่าผู้เสนอความเห็นได้ส่งเรื่องลักษณะเดียวกันนี้ต่อคณะกรรมการแล้วหรือไม่

๒.๒ ตรวจสอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องตรวจสอบกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาหรือไม่

๒.๓ การจัดทำบันทึกเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา

๒.๓.๑ กรณีเป็นหนังสือเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่ยังไม่เข้าสู่ การพิจารณาของวุฒิสภา นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องตรวจสอบว่าหน่วยงานใดเป็นผู้จัดทำร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว และร่างพระราชบัญญัติอยู่ในขั้นตอนใด มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้วหรือไม่ และ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วหรือไม่ ทั้งนี้ แนวทางปฏิบัติที่ผ่านมา ร่างพระราชบัญญัติที่ยังไม่เข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาจะมีแนวทางจัดทำบันทึกเสนอความเห็นออกเป็น ๓ แนวทาง กล่าวคือ (๑) ส่งเรื่องไปให้หน่วยงานที่จัดทำร่างพระราชบัญญัติเพื่อพิจารณาดำเนินการตาม หน้าที่และอำนาจต่อไป (๒) ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการสามัญเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตาม หน้าที่และอำนาจ (๓) ร่างพระราชบัญญัติที่กำลังจะเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา นิติกรเจ้าของเรื่องจะทำ บันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อพิจารณาให้ชะลอเรื่องดังกล่าวไว้ก่อน และเมื่อร่างพระราชบัญญัติ

เข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา และมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ให้ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการวิสามัญเพื่อเป็นข้อมูลพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๒.๓.๒ กรณีเป็นหนังสือเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของวุฒิสภา นิตกรเจ้าของเรื่องจะตรวจสอบข้อมูลกับฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการว่าผู้เสนอความเห็นได้เสนอเรื่องลักษณะเดียวกันนี้ไปยังคณะกรรมการแล้วหรือไม่ จากนั้นจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อพิจารณาส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการที่มีหน้าที่ และอำนาจเพื่อเป็นพิจารณาต่อไป

๒.๓.๓ กรณีเป็นหนังสือเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๓ แล้ว ถือว่าเรื่องเสนอความเห็นนั้นเป็นเรื่องที่วุฒิสภาได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยนิตกรเจ้าของเรื่องจะต้องจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อพิจารณายุติเรื่อง

๒.๓.๔ กรณีเป็นเรื่องเสนอความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย หรือเรื่องอื่นๆ หากเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการใดของวุฒิสภาให้จัดทำบันทึกเสนอความเห็นเพื่อส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการนั้นๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๒.๓.๕ กรณีหนังสือเสนอความเห็นนั้นเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ให้จัดทำบันทึกเสนอเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อพิจารณาส่งไปเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๖ กรณีหนังสือเสนอความเห็นเป็นเรื่องที่ไม่ต้องพิจารณาจัดทำบันทึกเสนอต่อประธานวุฒิสภา เช่น บัตรสนเท่ห์ จดหมายเปิดผนึก หรือหนังสือเสนอความเห็นมีรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะเข้าใจได้ตามสมควร นิตกรเจ้าของเรื่องจะจัดทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณายุติเรื่อง

๓. ขั้นตอนการจัดทำบันทึกส่งไปเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อประธานวุฒิสภาหรือเลขาธิการวุฒิสภาพิจารณาหนังสือเสนอความเห็นแล้ว ให้ส่งเรื่องไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้น นิตกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำหนังสือตามคำริของประธานวุฒิสภาหรือเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ขั้นตอนการจัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณา

เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาหนังสือเสนอความเห็นแล้ว นิตกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้เสนอความเห็น

ทั้งนี้ การจัดทำบันทึกเสนอความเห็นกฎหมายมีรูปแบบการดำเนินการโดยเป็นบันทึกข้อความ สรุไปได้ดังนี้

(บันทึกกราบเรียน ประธานวุฒิสภา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานประธานวุฒิสภา โทร

ที่ วันที่

เรื่อง

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วย.....ได้มีหนังสือ.....ลงวันที่.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง.....

สรุปความว่า.....

โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา

พระราชบัญญัติ.....

มาตรา

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

ข้อ

ข้อพิจารณา

ข้อเสนอแนะ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(.....)

เลขาธิการวุฒิสภา

เจ้าของเรื่อง : ชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

(บันทึกแจ้งผลการพิจารณากรณีประธานวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานวุฒิสภา กลุ่มงาน..... โทร.

ที่

วันที่

เรื่อง

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

ตามที่..... ได้มีหนังสือลงวันที่.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง สรุปความว่า

โดยประธานวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า.....

โดยมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกกราบเรียน ประธานวุฒิสภา ที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

บัดนี้ สำนักงานประธานวุฒิสภาได้จัดทำหนังสือเรียน

พร้อมทั้งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในหนังสือ จำนวน .. ฉบับ ตามที่แนบมาพร้อมนี้

๑. หนังสือเรียน (เพื่อส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

๒. หนังสือเรียน (เพื่อแจ้งผลการพิจารณา)

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

เจ้าของเรื่อง : ชื่อ

ตำแหน่ง.....

(หนังสือถึงคณะกรรมการการกรณีประธานวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานประธานวุฒิสภา โทร.

ที่

วันที่

เรื่อง

เรียน ประธานคณะกรรมการสามัญ/วิสามัญ

ด้วย ได้มีหนังสือลงวันที่.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง สรุปความว่า

โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้ ประธานวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จักได้ดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งผู้เสนอความเห็น
ทราบในเบื้องต้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

(.....)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

เจ้าของเรื่อง :

ตำแหน่ง.....

(หนังสือส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีประธานวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

ที่ สว ๐๐๐๑/

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๔๘๙ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ
เขตบางซื่อ กทม. ๑๐๘๐๐

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือ.....ลงวันที่

ด้วย..... ได้มีหนังสือลงวันที่.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง สรุปความว่า

..... รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ ประธานวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า

ซึ่งเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของกระทรวง..... จึงส่งเรื่องดังกล่าว

ให้กระทรวง..... เพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานประธานวุฒิสภา

โทร.

โทรสาร

(หนังสือแจ้งผลการพิจารณากรณีประธานวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

ที่ สว ๐๐๐๑/

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๔๘๙ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ
เขตบางซื่อ กทม. ๑๐๘๐๐

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง

เรียน

อ้างถึง หนังสือ..... ลงวันที่

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้มีหนังสือกราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง

สรุปความว่า

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ ประธานวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้วมี เห็นว่า

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานประธานวุฒิสภา

โทร.

โทรสาร

(บันทึกเสนอความเห็นกรณีเลขานุการวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานวุฒิสภา กลุ่มงาน..... โทร.

ที่..... วันที่.....

เรื่อง.....

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

ด้วย.....ได้มีหนังสือ.....ลงวันที่.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง สรุปความว่า

..... โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา

พระราชบัญญัติ.....

มาตรา

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

ข้อ

ข้อพิจารณา

ข้อเสนอแนะ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

เจ้าของเรื่อง : ชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

LIRT

(บันทึกแจ้งผลการพิจารณากรณีเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานวุฒิสภา กลุ่มงาน..... โทร.

ที่ วันที่

เรื่อง

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

ตามที่ได้มีหนังสือลงวันที่.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง สรุปความว่า

โดยเลขาธิการวุฒิสภาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า

โดยมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกเรียน เลขาธิการวุฒิสภา ที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

บัดนี้ สำนักงานประธานวุฒิสภาได้จัดทำหนังสือเรียน

พร้อมทั้งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในหนังสือ จำนวน .. ฉบับ ตามที่แนบมาพร้อมนี้

๑. หนังสือเรียน (หัวหน้าหน่วยงาน)

๒. หนังสือเรียน (ผู้เสนอความเห็น เพื่อแจ้งผลการพิจารณา)

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

เจ้าของเรื่อง : ชื่อ

ตำแหน่ง.....

(หนังสือถึงคณะกรรมการการกรณีเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานประธานวุฒิสภา โทร.
 ที่ วันที่
 เรื่อง

เรียน ประธานคณะกรรมการการสามัญ/วิสามัญ

ด้วย ได้มีหนังสือลงวันที่.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง สรุปความว่า

โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้ ประธานสภาวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้วมีดำริมอบหมายให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาในเรื่องดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า

เพื่อเป็นข้อมูลประกอบ การพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จักได้นำความกราบเรียนประธานวุฒิสภาเพื่อทราบ และดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งผู้เสนอความเห็น ทราบในเบื้องต้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

(.....)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการวุฒิสภา

(หนังสือส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

ที่ สว ๐๐๐๑/

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๔๘๘ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ
เขตบางซื่อ กทม. ๑๐๘๐๐

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือ.....ลงวันที่

ด้วย..... ได้มีหนังสือลงวันที่.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง สรุปความว่า

..... รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ ประธานวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้วมีดำริมอบหมายให้เลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้พิจารณา
เรื่องดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เห็นว่า

.....
ซึ่งเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของกระทรวง..... จึงส่งเรื่องดังกล่าว
ให้กระทรวง..... เพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานประธานวุฒิสภา

โทร.

โทรสาร

LIRT

(หนังสือแจ้งผลการพิจารณากรณีเลขานุการวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา)

ที่ สว ๐๐๐๑/

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา
๔๘๙ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ
เขตบางซื่อ กทม. ๑๐๘๐๐

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง

เรียน

อ้างถึง หนังสือ..... ลงวันที่

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้มีหนังสือกราบเรียน ประธานวุฒิสภา เรื่อง
สรุปความว่า
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ ประธานวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้วมีดำริมอบหมายให้เลขานุการวุฒิสภา เป็นผู้พิจารณา
เรื่องดังกล่าว สำนักงานเลขานุการวุฒิสภาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

รองเลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการวุฒิสภา

สำนักงานประธานวุฒิสภา

โทร.

โทรสาร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คำสั่งสำนักงานประธานวุฒิสภา
ที่ ๕/๒๕๖๒
เรื่อง ยกเลิกและแต่งตั้งคณะกรรมการความรู้ของ
สำนักงานประธานวุฒิสภา

คำสั่งสำนักงานประธานวุฒิสภา

ที่ ๙/๒๕๖๒

เรื่อง ยกเลิกและแต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักงานประธานวุฒิสภา ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง ยกเลิกและแต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา และคำสั่งสำนักงานประธานวุฒิสภา ที่ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา (เพิ่มเติม) เพื่อดำเนินการจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น

บัดนี้ การดำเนินการจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้เสร็จสิ้นลงเรียบร้อยแล้ว และเพื่อให้การดำเนินการจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และเป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ๕.๐ หมวด ๕ การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้ จึงเห็นสมควรยกเลิกคำสั่งสำนักงานประธานวุฒิสภา ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ และคำสั่งสำนักงานประธานวุฒิสภา ที่ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ และแต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานวุฒิสภา	หัวหน้าคณะกรรมการ
๓. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานรองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง	คณะกรรมการ
๔. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง	คณะกรรมการ
๕. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานนโยบายและข้อมูล	คณะกรรมการ
๖. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานรับเรื่องราวร้องทุกข์	คณะกรรมการ
๗. นายวุฒิ ใจภรณ์	คณะกรรมการ

๘ นายวุฒิ

๒

๘. นายพิชญ์ สุวรรณเปี่ยม	คณะทำงาน
๙. นายจตุภัทร กาญจนโรจน์	คณะทำงาน
๑๐. นายศักดิ์ชาติ ภาคปิยะกุล	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๑. นางสาวภาวนา คำரச	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายกฤษณ์ภูษิต อธิสิทธิ์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นายกาญจน์สุชล หลงวงศ์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานมีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการความรู้ของสำนักงานประธานวุฒิสภา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. กำหนดกรอบแนวทางและทิศทางการจัดการความรู้
 ๒. ดำเนินการจัดการความรู้
 ๓. ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการความรู้
 ๔. รายงานผลการจัดการความรู้ต่อผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภาและ
คณะกรรมการจัดการความรู้ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 ๕. ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้
 ๖. ดำเนินการในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางนงนุช เจนดิธนากุล)
ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

ภาคผนวก ข
บันทึกเสนอความเห็น
เรื่อง ขอให้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.
และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาความชอบของร่างกฎหมายและกฎหมาย

เลขานุการวุฒิสภา
เลขรับ 2637 เวลา 16.21 น.
วันที่ 14 พ.ค. 2562

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานวุฒิสภา กลุ่มงานนโยบายและข้อมูล โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๙๖-๗

ที่ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอให้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำขอของร่างกฎหมายและกฎหมาย

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

ด้วยนางสาวภัทราวรรณ ศรีวรกุล หัวหน้าผู้จัดการ ท่างหุ้นส่วนจำกัด สยามเนเจอร์แคร์กรุ๊ป ได้มีหนังสือท่างหุ้นส่วนจำกัด สยามเนเจอร์แคร์กรุ๊ป ที่ สก ๐๐๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ขอให้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำขอของร่างกฎหมายและกฎหมาย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ผู้เสนอความเห็นยื่นหนังสือกราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอให้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำขอของร่างกฎหมายและกฎหมาย ตามมาตรา ๔๑ (๑) มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีความประสงค์สรุปดังนี้

๑. ขอให้พิจารณาส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณากรณีร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๑ (๑) (๒) มาตรา ๔๓ (๒) มาตรา ๕๐ (๖) มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๗ (๒) มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๒ (๑) มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘ โดยมีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. มีความสลับซับซ้อนมาก จึงจำเป็นต้องมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นบรรทัดฐานในการจัดทำร่างกฎหมายที่ดี ไม่สร้างภาระ ไม่ลิดรอนอิสรภาพ อย่างขาดเหตุผล ฯลฯ

๒. ขอให้พิจารณาส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณากรณีพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๗๗ โดยมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ผิดครรลองแห่งประเพณีปฏิบัติตามหลักความเป็นจริง สร้างภาระแก่ประชาชน มีลักษณะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ฯลฯ

การส่งคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญครั้งนี้ เพื่อให้กลไกการปรับปรุงกฎหมาย ควรตระหนัก ทบทวน เกิดบรรทัดฐาน เกิดคุณภาพประสิทธิภาพที่ดีต่อการทำหน้าที่อันพึงปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ตามหลักธรรมาภิบาล หลักคุณธรรม หลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี หลักจริยธรรม หลักสมเหตุผล หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายที่ดี ฯลฯ โดยประการสำคัญที่สุด คือ การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก่อนทูลเกล้าร่างกฎหมาย เพื่อรักษาพระเกียรติยศ พระราโชบาย ระบอบการปกครองบ้านเมืองที่อยู่แล้ว เพื่อไม่ให้ผู้ใดนำพระราชอำนาจนั้นไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ขัดต่อหลักนิติรัฐ นิติธรรม ฯลฯ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรี รอไว้ห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา ถ้าไม่มีกรณีต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๔๘ ให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

มาตรา ๑๔๘ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติใดขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา ๘๑

(๑) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(๒) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้ส่งความเห็นเช่นนั้นไปยัง ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำ ร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยมิได้

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่มิใช่กรณีตามวรรคสาม ให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป และให้นายกรัฐมนตรี ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๑

มาตรา ๒๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่อง ต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามิกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่อง พร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองและให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ ให้ศาลมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย

..... ฯลฯ..... ฯลฯ.....

(๑๑) คดีที่ผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ร้องขอว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

..... ฯลฯ..... ฯลฯ.....

มาตรา ๔๑ ผู้ที่จะขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ จะต้องเป็นบุคคล คณะบุคคล หรือองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่น การขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ ให้กระทำเป็นคำร้องตามแบบที่กำหนดในข้อกำหนดของศาล เว้นแต่การขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีในกรณีดังต่อไปนี้ ให้จัดทำเป็นหนังสือขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัย

(๑) ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ หรือนายกรัฐมนตรีขอให้ศาลพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมาย

..... ฯลฯ..... ฯลฯ.....

มาตรา ๔๖ บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ครบทั้งการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินหรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง

ภายใต้บังคับมาตรา ๔๖ การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนโดยตรงให้ชัดเจนว่าเป็นการกระทำใดและละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของตนอย่างไร

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

ข้อพิจารณา

ผู้เสนอความเห็นมีความประสงค์ขอให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบของร่างกฎหมายและกฎหมาย ตามมาตรา ๔๑ (๑) มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑

กรณีตามมาตรา ๔๑ (๑) มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ แยกพิจารณาได้ดังนี้

๑. กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ (๑) เป็นกรณีร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติใดขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย หากมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยเสนอความเห็นต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามมาตรา ๑๔๘ (๑) หรือ หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยส่งความเห็นเช่นว่านั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ตามมาตรา ๑๔๘ (๑)

ร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.

วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ต่อมา ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คือ คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยกำหนดระยะเวลาพิจารณาชั้นคณะกรรมการภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ต่อมา ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวออกไปอีก ๓๐ วัน ต่อมา ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้วลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ต่อมา ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. และตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว คือ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยกำหนดระยะเวลาพิจารณาชั้นคณะกรรมการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ต่อมา ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ศุกร์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีกครั้งละ ๓๐ วัน และในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๕๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีกครั้งละ ๖๐ วัน และในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน ต่อมา ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๒๖ ก ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ คือ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

ในชั้นนี้ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติมาตรการตรวจสอบบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระ คือ ผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๒๒๘ - มาตรา ๒๓๑) กล่าวคือ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ย่อมสามารถเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามมาตรา ๒๓๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น หากผู้เสนอความเห็นมีความเห็นว่าบทบัญญัติใดของร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ย่อมสามารถเสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อพิจารณาส่งเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามมาตรา ๒๓๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

อนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีอำนาจพิจารณาเฉพาะกรณีที่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ต้องได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว

๒. กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคดีที่ผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ร้องขอว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ เป็นกรณีที่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคดีที่ผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ร้องขอว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่

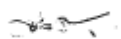
ในชั้นนี้ เห็นว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งแล้วว่ากรณีดังกล่าวจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ดังนั้น จึงไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจพิจารณาของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อนึ่ง ในการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ หากได้มีการออกประกาศกระทรวงคำสั่งที่ออกตามอนุบัญญัติโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และผู้เสนอความเห็นมีความเห็นว่ากฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ย่อมสามารถเสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อพิจารณาส่งเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลปกครอง เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ตามมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเสนอแนะ เห็นควรแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้เสนอความเห็น เพื่อทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบตามข้อเสนอแนะจักได้ดำเนินการต่อไป

เห็นชอบ

(นายวิฑูรย์ ตงกุล)
ประธานศาลฎีกา

๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๒

Roran
(นางนวนันท์ เนติธนากุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

(นางลลิตา ตงกุล) (นางเนติธนากุล)

รองเลขาธิการวุฒิสภา

๑๕ พ.ย. ๒๕๖๑

เจ้าของเรื่อง : นายกิตติชาติ ภาณปิยสกุล นิติกรชำนาญการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานวุฒิสภา กลุ่มงานนโยบายและข้อมูล โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๘๓๘๖-๗

ที่ วันที่ ๓๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอให้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบของร่างกฎหมายและกฎหมาย

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

ตามที่นางสาวภัทราวรรณ ศรีวรกุล หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามเนเจอร์แคร์กรุ๊ป ได้มีหนังสือห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามเนเจอร์แคร์กรุ๊ป ที่ สก ๐๐๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ขอให้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบของร่างกฎหมายและกฎหมาย สรุปลงสาระสำคัญได้ว่า ผู้เสนอความเห็นขอให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบของร่างกฎหมายและกฎหมาย ตามมาตรา ๔๑ (๑) มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้กลไกการปรับปรุงกฎหมาย ควรตระหนัก ทบทวน เกิดบรรทัดฐาน เกิดคุณภาพประสิทธิภาพที่ดีต่อการทำหน้าที่อันพึงปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ตามหลักธรรมาภิบาล หลักคุณธรรม หลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี หลักจริยธรรม หลักสมเหตุผล หลักการปรับปรุงกฎหมายที่ดี ฯลฯ โดยประการสำคัญที่สุด คือ การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก่อนทูลเกล้าฯร่างกฎหมาย เพื่อรักษาพระเกียรติยศ พระราโชบาย ระบอบการปกครองบ้านเมืองที่ดีอยู่แล้ว เพื่อไม่ให้ผู้ใดนำพระราชอำนาจนั้นไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ขัดต่อหลักนิติรัฐ นิติธรรม ฯลฯ โดยเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาตามที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีคำริบอบหมายแล้ว เห็นชอบให้แจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้เสนอความเห็น เพื่อทราบโดยมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกเรียน เลขาธิการวุฒิสภา ที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

ในการนี้ สำนักงานประธานวุฒิสภา ได้จัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณา เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ลงนามในหนังสือเรียน นางสาวภัทราวรรณ ศรีวรกุล หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามเนเจอร์แคร์กรุ๊ป ตามที่แนบมาพร้อมนี้

(นางนวันันท์ เนติธนากุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

๓๗ พ.ค. ๖๒

(นางสาวสุภาวดี นาน้อย) รองเลขาธิการวุฒิสภา

รองเลขาธิการวุฒิสภา

๒๗ พ.ค. ๒๕๖๒

เจ้าของเรื่อง : นายกิตติชาติ ภาณปิยสกุล นิตินรชำนาญการ

LIPT

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๑/๒๕๖๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๔๔๙ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ
กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอให้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบของร่างกฎหมายและกฎหมาย

เรียน นางสาวภัทราวรรณ ศรีวรกุล หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามเนเจอร์แคร์กรุ๊ป

อ้างถึง หนังสือห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามเนเจอร์แคร์กรุ๊ป ที่ สก ๐๐๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้เสนอความเห็นเป็นหนังสือกราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาแล้วมีดำริมอบหมายให้เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณาเรื่องดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้ว ขอแจ้งให้ทราบดังนี้

๑. กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ (๑) เป็นกรณีร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติไต่ขึ้นสู่สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย หากมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยเสนอความเห็นต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามมาตรา ๑๔๘ (๑) หรือ หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยส่งความเห็นเช่นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ตามมาตรา ๑๔๘ (๑)

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติมาตรการตรวจสอบบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระ คือ ผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๒๒๘ - มาตรา ๒๓๑) กล่าวคือ

เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ย่อมสามารถเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามมาตรา ๒๓๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ดังนั้น หากท่านมีความเห็นว่าทบัญญัติใดของร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งในคราวการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. แล้วและลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และพระราชบัญญัติแล้ว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๒๖ ก ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ท่านสามารถเสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อพิจารณาส่งเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามมาตรา ๒๓๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

อนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจเสนอประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ไปยังศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๓๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ก็ต่อเมื่อร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว

๒. กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคดีที่ผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ร้องขอว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ เป็นกรณีที่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคดีที่ผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ร้องขอว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ครบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่

เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนแล้วว่ากรณีดังกล่าวจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ดังนั้น ในการบังคับใช้พระราชบัญญัติแล้ว พ.ศ. ๒๕๖๐ หากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้มีการออกประกาศกระทรวง คำสั่งที่ออกตามอนุบัญญัติโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และท่านมีความเห็นว่ากฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ย่อมสามารถเสนอเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อพิจารณาส่งเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลปกครอง เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้

ตามมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุกัญญา จิตจิต ไตรเพทพิสัย)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงานประธานวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๙๖

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๙๗

ภาคผนวก ค
บันทึกเสนอความเห็น
เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่งตลาด
และการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ.

พ.ร.บ. ๑๙๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานวุฒิสภา กลุ่มงานนโยบายและข้อมูล โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๔๓๔๖ - ๗

ที่ วันที่ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ
(ฉบับที่...) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

ด้วยนายไชยวัฒน์ หาญสมวงศ์ ประธานสภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ได้มีหนังสือสภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ที่ SME ๒๕๖๒ - ๐๐๑๗ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒ กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. สรุปความว่า สภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย (สภาเอสเอ็มอี) ได้รับผลกระทบจากมาตรการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาด และมาตรการต่างๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาโดยตลอด จึงขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ในการช่วยปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ และส่งเสริมให้เกิดการค้าที่เป็นธรรม แต่ในทางปฏิบัติแล้วมาตรการส่วนใหญ่กลับมุ่งเน้นคุ้มครองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เป็นสำคัญ โดยมีได้คำนึงถึงผลกระทบในวงกว้างต่อผู้ประกอบการรายย่อย อีกทั้งกระบวนการได้สวนข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อกำหนดมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุน ก็ยังมีการดำเนินการที่ไม่ละเอียดรอบคอบ ทำให้เกิดปัญหาด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย ดังจะเห็นได้จากจำนวนคดีความเกี่ยวกับมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดที่มีการฟ้องร้องอยู่ในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

๒. กระบวนการที่ผ่านมาอย่างไม่เคยมีการศึกษาวิจัยผลดี ผลเสีย และผลกระทบจากการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (AD) หรือการอุดหนุน (CVD) รวมทั้งผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากมีการใช้มาตรการหลบเลี่ยงมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุน (AC) อย่างจริงจังและรอบด้านตามหลักวิชาการโดยหน่วยงานที่เป็นกลางหรือสถาบันทางวิชาการที่เชื่อถือได้แต่อย่างใด เช่น ผลกระทบที่คาดว่าจะมีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการจ้างงาน ดัชนีราคาสินค้า ฯลฯ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการออกกฎหมายที่มีผลโดยตรงต่อภาคธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาวิเคราะห์ที่เป็นกลางเฉพาะสำหรับกรณีของประเทศไทย ซึ่งปรากฏเพียงการวิเคราะห์เบื้องต้นแต่ฝ่ายเดียวของหน่วยงานที่เป็นผู้ผลักดันการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้เท่านั้น

๓. มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นมาตรการเกี่ยวกับสินค้าประเภทเหล็กและเป็นสินค้าเหล็กประเภทวัตถุดิบ การปกป้องอุตสาหกรรมภายในตามกฎหมายฉบับนี้ ในอีกแง่มุมหนึ่งจึงมีผลเป็นการจำกัดสิทธิในการเลือกใช้สินค้าวัตถุดิบของผู้ประกอบการที่เป็นผู้บริโภคนสินค้าเหล่านี้เพียงเพื่อค้ำจุนความมั่งคั่งของอุตสาหกรรมภายในที่มีนิยามตามบทบัญญัติของกฎหมาย อยู่อย่างจำกัด ไม่ได้ครอบคลุมถึงภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ อีกทั้งหลายรายเป็นบริษัทจากต่างชาติ และกลายเป็นการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมภายในประเทศไม่จำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของตนเอง ให้เท่าทันต่อนานาชาติอารยประเทศ เนื่องจากได้รับประโยชน์พิเศษจากมาตรการของภาครัฐ

LIRT

๔. การแก้ไขกฎหมายฉบับนี้เป็นการขยายขอบเขตอำนาจให้แก่หน่วยงานภาครัฐในการใช้มาตรการทางการค้าและมาตรการทางศุลกากรโดยยังไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนในทางปฏิบัติ เนื่องจากรายละเอียดจำนวนมากที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินการได้มีการเขียนกฎหมายเปิดช่องไว้ให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติกำหนดได้เองในภายหลังในรูปแบบของกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวงพาณิชย์ นอกจากนี้ที่ผ่านมาผู้ประกอบการได้มีส่วนร่วมกับการบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อกำหนดมาตรการ รวมทั้งให้ความร่วมมือในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายอย่างเต็มที่มาโดยตลอด แต่ได้รับประสบการณ์ในทางลบที่ทำให้ไม่อาจเชื่อมั่นได้ว่าเมื่อกฎหมายฉบับนี้ประกาศใช้บังคับแล้ว การกำหนดกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงพาณิชย์ และการดำเนินการต่างๆ ตามหน้าที่และอำนาจจะดำเนินไปโดยรอบคอบ คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ผู้บริโภค และประโยชน์สาธารณะ

๕. การอ้างเหตุผลเพิ่มเติมว่า บทบัญญัติในส่วนของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาด และการอุดหนุน (คณะกรรมการ ทตอ.) ตามกฎหมายฉบับเดิมยังไม่ชัดเจน จึงแก้ไขเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้นและเพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการ ทตอ. เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นข้ออ้างที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากกฎหมายเดิมมีข้อกำหนดที่ชัดเจนอยู่แล้ว แต่ปัญหาแท้จริงเกิดจากการที่กรมการค้าต่างประเทศมิได้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๖ สาขา ทำให้คณะกรรมการ ทตอ. มีช่วงเวลาที่ไม่ครบองค์ประกอบยาวนานประมาณ ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ กรมการค้าต่างประเทศในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการ ทตอ. ก็ยังคงจัดการประชุมเพื่อให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องโดยตลอด และออกประกาศต่างๆ ที่มีผลทางกฎหมายไม่ต่ำกว่า ๓๐ ฉบับ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงใคร่ขอให้พิจารณาทบทวน หรือชะลอการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจนกว่าจะได้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ผลกระทบ อย่างละเอียดรอบคอบ ตามหลักวิชาการเป็นการเฉพาะสำหรับกรณีศึกษาของประเทศไทย โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นการกระทบแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่จำเป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

มาตรา ๑๓๓ ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน และจะเสนอได้ก็แต่โดย

(๑) คณะรัฐมนตรี

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

(๓) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีผู้เสนอตาม (๒) หรือ (๓) เป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๖๓ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภากฎหมายตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป และให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ตามลำดับ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลงในวันก่อนวันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ที่จัดขึ้นตามรัฐธรรมนูญนี้

-----"ลา"-----"ลา"-----

ในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ตามวรรคหนึ่ง ให้อำนาจของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายเป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-----"ลา"-----"ลา"-----

ข้อพิจารณา

๑. หนังสือของนายไชยวัฒน์ หาญสมวงศ์ ประธานสภาวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมไทย กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นขอให้ทบทวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญเพื่อขยายมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน ไปยังผู้นำเข้าที่หลบเลี่ยงมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน รวมทั้งแก้ไขบทบัญญัติบางประการ ที่ยังไม่สอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุนขององค์การการค้าโลก

๒. ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน ซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ และลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. และมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติ

ข้อเสนอมติ...

ข้อเสนอแนะ

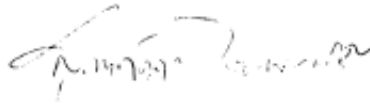
โดยที่เรื่องนี้เป็นกรณีมีหนังสือ กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงเห็นควรส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

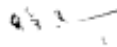
(นางนวันันท์ เนติธนากุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

๒๕๖๓

เจ้าของเรื่อง : นายจตุรภัทร กาญจนโรจน์
นิติกรปฏิบัติการ

สบ. กลุ่มงานฯ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานวุฒิสภา กลุ่มงานนโยบายและข้อมูล โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๙๖ - ๗

ที่ วันที่ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ
(ฉบับที่...) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

ตามที่นายไชยวัฒน์ หาญสมวงศ์ ประธานสภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ได้มีหนังสือสภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ที่ SME ๒๕๖๒ - ๐๐๑๗ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒ กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. สรุปความว่า สภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย (สภาเอสเอ็มอี) ได้รับผลกระทบจากมาตรการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาด และมาตรการต่างๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาโดยตลอด จึงขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์ในการช่วยปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ และส่งเสริมให้เกิดการค้าที่เป็นธรรม แต่ในทางปฏิบัติแล้วมาตรการส่วนใหญ่กลับมุ่งเน้นคุ้มครองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เป็นสำคัญ โดยมีได้คำนึงถึงผลกระทบในวงกว้างต่อผู้ประกอบการรายย่อย อีกทั้งกระบวนการไตสวนข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อกำหนดมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุน ก็ยังมีการดำเนินการที่ไม่ละเอียดรอบคอบ ทำให้เกิดปัญหาด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย ดังจะเห็นได้จากจำนวนคดีความเกี่ยวกับมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดที่มีการฟ้องร้องอยู่ในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

๒. กระบวนการที่ผ่านมายังไม่เคยมีการศึกษาวิจัยผลดี ผลเสีย และผลกระทบจากการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (AD) หรือการอุดหนุน (CVD) รวมทั้งผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากมีการใช้มาตรการหลบเลี่ยงมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุน (AC) อย่างจริงจังและรอบด้านตามหลักวิชาการโดยหน่วยงานที่เป็นกลางหรือสถาบันทางวิชาการที่เชื่อถือได้แต่อย่างใด เช่น ผลกระทบที่คาดว่าจะมีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการจ้างงาน ดัชนีราคาสินค้า ฯลฯ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการออกกฎหมายที่มีผลโดยตรงต่อภาคธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาวิเคราะห์ที่เป็นการเฉพาะสำหรับกรณีของประเทศไทย ซึ่งปรากฏเพียงการวิเคราะห์เบื้องต้นแต่ฝ่ายเดียวของหน่วยงานที่เป็นผู้ผลักดันการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้เท่านั้น

๓. มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นมาตรการเกี่ยวกับสินค้าประเภทเหล็กและเป็นสินค้าเหล็กประเภทวัตถุดิบ การปกป้องอุตสาหกรรมภายในตามกฎหมายฉบับนี้ ในอีกแง่มุมหนึ่งจึงมีผลเป็นการจำกัดสิทธิในการเลือกใช้สินค้าวัตถุดิบของผู้ประกอบการที่เป็นผู้บริโภคสินค้าเหล่านี้เพียงเพื่อค้ำจุนความมั่งคั่งของอุตสาหกรรมภายในที่มีนิยามตามบทบัญญัติของกฎหมายอยู่อย่างจำกัด ไม่ได้ครอบคลุมถึงภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ อีกทั้งหลายรายเป็นบริษัทจากต่างชาติ และกลายเป็นการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมภายในประเทศไม่จำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของตนเองให้เท่าทันต่อนานาอารยประเทศ เนื่องจากได้รับประโยชน์พิเศษจากมาตรการของภาครัฐ

LI RT

- ๒ -

๔. การแก้ไขกฎหมายฉบับนี้เป็นการขยายขอบเขตอำนาจให้แก่หน่วยงานภาครัฐในการใช้มาตรการทางการค้าและมาตรการทางศุลกากรโดยยังไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนในทางปฏิบัติ เนื่องจากรายละเอียดจำนวนมากที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินการได้มีการเขียนกฎหมายเปิดช่องไว้ให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติกำหนดได้เองในภายหลังในรูปแบบของกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวงพาณิชย์ นอกจากนี้ที่ผ่านมาผู้ประกอบการได้มีส่วนร่วมกับการบวนการได้เสนอข้อเท็จจริงเพื่อกำหนดมาตรการ รวมทั้งให้ความร่วมมือในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายอย่างเต็มที่มาโดยตลอด แต่ได้รับประสบการณ์ในทางลบที่ทำให้ไม่อาจเชื่อมั่นได้ว่าเมื่อกฎหมายฉบับนี้ประกาศใช้บังคับแล้ว การกำหนดกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงพาณิชย์ และการดำเนินการต่างๆ ตามหน้าที่และอำนาจจะดำเนินไปโดยรอบคอบคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ผู้บริโภค และประโยชน์สาธารณะ

๕. การอ้างเหตุผลเพิ่มเติมว่า บทบัญญัติในส่วนของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาด และการอุดหนุน (คณะกรรมการ ทดอ.) ตามกฎหมายฉบับเดิมยังไม่ชัดเจน จึงแก้ไขเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้นและเพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการ ทดอ. เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นข้ออ้างที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากกฎหมายเดิมมีข้อกำหนดที่ชัดเจนอยู่แล้ว แต่ปัญหาแท้จริงเกิดจากการที่กรรมการค้าต่างประเทศมิได้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๖ สาขา ทำให้คณะกรรมการ ทดอ. มีช่วงเวลาที่ไม่ครบองค์ประกอบยาวนานประมาณ ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ กรรมการค้าต่างประเทศในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการ ทดอ. ก็ยังคงจัดการประชุมเพื่อให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องโดยตลอด และออกประกาศต่างๆ ที่มีผลทางกฎหมายไม่ต่ำกว่า ๓๐ ฉบับ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงใคร่ขอให้พิจารณาทบทวน หรือชะลอการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจนกว่าจะได้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ผลกระทบ อย่างละเอียดรอบคอบตามหลักวิชาการเป็นการเฉพาะสำหรับกรณีศึกษาของประเทศไทย

โดยเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาแล้วเห็นชอบให้ส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาด และการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกเรียน เลขาธิการวุฒิสภาที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

บัดนี้ สำนักงานประธานวุฒิสภาได้จัดทำหนังสือเรียน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พร้อมทั้งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในหนังสือ จำนวน ๒ ฉบับ ตามที่แนบมาพร้อมนี้

๑. หนังสือเรียน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒. หนังสือเรียน นายไชยวัฒน์ หาญสมวงศ์

นางนันทน์ เนติธนากุล
ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

นางนันทน์ เนติธนากุล

(นางนันทน์ เนติธนากุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานวุฒิสภา

เจ้าของเรื่อง : นายจตุรภัทร กาญจนโรจน์
นิติกรปฏิบัติการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว๑๐๑๑-๐๑/๑๑๑

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ.

เรียน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ.

ด้วยนายไชยวัฒน์ หาญสมวงศ์ ประธานสภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ได้มีหนังสือสภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ที่ SME ๒๕๖๒ - ๐๐๓๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๒ กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ. สรุปความว่า สภาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย (สภาเอสเอ็มอี) ได้รับผลกระทบจากมาตรการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาด และมาตรการต่างๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาโดยตลอด จึงขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

๓. หลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ในการช่วยปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ และส่งเสริมให้เกิดการค้าที่เป็นธรรม แต่ในทางปฏิบัติแล้วมาตรการส่วนใหญ่กลับมุ่งเน้นคุ้มครองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เป็นสำคัญ โดยมีได้คำนึงถึงผลกระทบในวงกว้างต่อผู้ประกอบการรายย่อย อีกทั้งกระบวนการเฝ้าสวนข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อกำหนดมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุนก็ยังมีกรณีการดำเนินการที่ไม่ละเอียดรอบคอบ ทำให้เกิดปัญหาด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย ดังจะเห็นได้จากจำนวนคดีความเกี่ยวกับมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดที่มีการฟ้องร้องอยู่ในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

๒. กระบวนการที่ผ่านมายังไม่เคยมีการศึกษาวิจัยผลดี ผลเสีย และผลกระทบจากการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (AD) หรือการอุดหนุน (CVD) รวมทั้งผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากมีการใช้มาตรการหลบเลี่ยงมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุน (AC) อย่างจริงจังและรอบด้านตามหลักวิชาการโดยหน่วยงานที่เป็นกลางหรือสถาบันทางวิชาการที่เชื่อถือได้แต่อย่างใด เช่น ผลกระทบที่คาดว่าจะมีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการจ้างงาน ดัชนีราคาสินค้า ฯลฯ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการออกกฎหมายที่มีผลโดยตรงต่อภาคธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาวិเคราะห์ที่เป็นการเฉพาะสำหรับกรณีของประเทศไทย ซึ่งปรากฏเพียงการวิเคราะห์เบื้องต้นแต่ฝ่ายเดียวของหน่วยงานที่เป็นผู้ผลักดันการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้เท่านั้น

๓. มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นมาตรการเกี่ยวกับสินค้าประเภทเหล็กและเป็นสินค้าเหล็กประเภทวัตถุดิบ การปกป้องอุตสาหกรรมภายในตามกฎหมายฉบับนี้ ในอีกแง่มุมหนึ่งจึงมีผลเป็นการจำกัดสิทธิในการเลือกใช้สินค้าวัตถุดิบของผู้ประกอบการที่เป็นผู้บริโภคสินค้าเหล่านี้เพียงเพื่อค้ำจุนความมั่นคงของอุตสาหกรรมภายในที่มีนิยามตามบทบัญญัติของกฎหมายอยู่อย่างจำกัด ไม่ได้ครอบคลุมถึงภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ อีกทั้งหลายรายเป็นบริษัทจากต่างชาติ และกลายเป็นการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมภายในประเทศไม่จำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีของตนเองให้เท่าทันต่ออนาคตอารยประเทศ เนื่องจากได้รับประโยชน์พิเศษจากมาตรการของภาค

LIRT

๔. การแก้ไขกฎหมายฉบับนี้เป็นการขยายขอบเขตอำนาจให้แก่หน่วยงานภาครัฐในการใช้มาตรการทางการค้าและมาตรการทางศุลกากรโดยยังไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนในทางปฏิบัติ เนื่องจากรายละเอียดจำนวนมากที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินการได้มีการเขียนกฎหมายเปิดช่องไว้ให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติกำหนดได้เองในภายหลังในรูปแบบของกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวงพาณิชย์ นอกจากนี้ที่ผ่านมามีผู้ประกอบการได้มีส่วนร่วมกับกระบวนการได้สวนข้อเท็จจริงเพื่อกำหนดมาตรการ รวมทั้งให้ความร่วมมือในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายอย่างเต็มที่มาโดยตลอด แต่ได้รับประสบการณ์ในทางลบที่ทำให้ไม่อาจเชื่อมั่นได้ว่าเมื่อกฎหมายฉบับนี้ประกาศใช้บังคับแล้ว การกำหนดกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงพาณิชย์ และการดำเนินการต่างๆ ตามหน้าที่และอำนาจจะดำเนินไปโดยรอบคอบ คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ผู้บริโภค และประโยชน์สาธารณะ

๕. การอ้างเหตุผลเพิ่มเติมว่า บทบัญญัติในส่วนของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาด และการอุดหนุน (คณะกรรมการ ทดอ.) ตามกฎหมายฉบับเดิมยังไม่ชัดเจน จึงแก้ไขเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้นและเพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการ ทดอ. เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นข้ออ้างที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากกฎหมายเดิมมีข้อกำหนดที่ชัดเจนอยู่แล้ว แต่ปัญหาแท้จริงเกิดจากการที่กรมการค้าต่างประเทศมิได้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๖ สาขา ทำให้คณะกรรมการ ทดอ. มีช่วงเวลาที่ไม่ครบองค์ประกอบยาวนานประมาณ ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ กรมการค้าต่างประเทศในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการ ทดอ. ก็ยังคงจัดการประชุมเพื่อให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องโดยตลอด และออกประกาศต่างๆ ที่มีผลทางกฎหมายไม่ต่ำกว่า ๓๐ ฉบับ

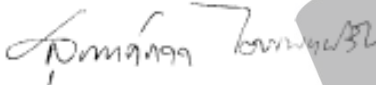
ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงใคร่ขอให้พิจารณาทบทวน หรือชะลอการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจนกว่าจะได้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ผลกระทบ อย่างละเอียดรอบคอบ ตามหลักวิชาการเป็นการเฉพาะสำหรับกรณีศึกษาของประเทศไทย โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วมีคำริบหมายให้เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาในเรื่องดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว เห็นควรส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จักได้นำความกราบบเรียนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อทราบ และดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งผู้เสนอความเห็น ทราบในเบื้องต้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

ไว้เป็นข้อมูล
 วันที่.....
 ที่.....
 เวลา.....

 (นางสาวสุกัญศิจิตต์ ไตรเพทพิสัย)
 รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการวุฒิสภา
 ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

LIRT

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๑/๕๓๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ
(ฉบับที่..) พ.ศ.

เรียน นายไชยวัฒน์ หาญสมวงศ์ ประธานสภาวิชาชีพขนาดกลางและขนาดย่อมไทย

อ้างถึง หนังสือของท่าน ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้มีหนังสือกราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ขอคัดค้านร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ. เพื่อเสนอความเห็นขอให้พิจารณาทบทวน หรือชะลอการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ. จนกว่าจะได้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ผลกระทบ อย่างละเอียดรอบคอบตามหลักวิชาการเป็นการเฉพาะ สำหรับกรณีศึกษาของประเทศไทย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วมีคำริบมอบหมายให้เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาเรื่องดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว จึงได้ส่งเรื่องของท่านไปยังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุกัญฉ์จิตต์ ไตรเพทิต์)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงานประธานวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๔๓๔๖

โทรสาร ๐ ๒๘๓๓ ๔๓๔๗

ออกแบบและพิมพ์ที่ สำนักงานพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๕๗๑-๒

